U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **V. T.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2017, č. j. OAM-385/ZA-ZA11-HA11-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 20. 9. 2017, č. j. 61 Az 1/2017 - 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jako nedůvodná jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že žádost je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

I. Vymezení věci

[2] Úvodem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné stručně shrnout dosavadní vývoj posuzované věci. Z předloženého správního spisu je patrné, že stěžovatel podal dne 7. 4. 2016 první žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný o první žádosti rozhodl tak, že se mu žádná z forem mezinárodní ochrany neuděluje. V nyní posuzované věci stěžovatel podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu dne 16. 5. 2017, kterou žalovaný shledal jako nepřípustnou dle § 10a písm. e) zákona o azylu s tím, že v ní nebyly uvedeny nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění stěžovatele

předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku nejprve rekapituloval dosavadní průběh řízení a shrnul skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci. Poté se podrobně zabýval úpravou opakované žádosti o mezinárodní ochranu a podmínkami její nepřípustnosti dle § 10a písm. e) zákona o azylu. Následně konstatoval, že žalovaný dospěl opodstatněně k závěru, že v opakované žádosti je uveden důvod (obava z pronásledování), který mohl být uplatněn již v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu. Stěžovatel totiž správnímu orgánu sdělil a poté i vlastnoručně podepsal, že jeho pronásledování sousedem na Ukrajině začalo již v roce 1992. Při předchozím pohovoru v souvislosti s první žádostí toto žalovanému nesdělil, protože se domníval, že důvody, které uvedl dříve v souvislosti se svojí první žádostí, budou k získání mezinárodní ochrany dostatečné. Navíc se obával, co by následovalo, kdyby se soused o jeho tvrzení dozvěděl.

[4] Krajský soud konstatoval, že se jedná o důvody subjektivního charakteru, stěžovateli nic objektivně nebránilo, aby informaci o pronásledování sousedem uvedl již v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v souladu se zákonem vyhodnotil, že tyto důvody nelze subsumovat pod § 11a odst. 1 písm. a), b) zákona o azylu, a proto posoudil opakovanou žádost jako nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Předně uvádí obecné námitky: krajský soud nedostatečně přezkoumal postup žalovaného, který nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nepřihlédl ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřil jeho oprávněné zájmy jako účastníka řízení. Dále ignoroval jím namítané skutečnosti, výhradně odkazoval na rozhodnutí žalovaného a své rozhodnutí nepřesvědčivě zdůvodnil.

[7] Dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že opakovaně podal žádost o mezinárodní ochranu, aniž by uvedl nové dosud neuplatněné skutečnosti, které dokládají tvrzení o nebezpečí pronásledování v zemi původu (na Ukrajině). Je přesvědčen, že uvedl novou, pro řízení zcela klíčovou, skutečnost ohledně pronásledování sousedem („mafiánem“), který vydíral jeho rodinu kvůli jejich ruskému původu. Tato informace nebyla v předchozím řízení podrobena přezkumu, proto je třeba ji v rámci azylového řízení posuzovat jako novou, a to bez ohledu na dobu, po kterou mu byla známa.

[8] Kromě toho krajský soud opomněl vypořádat námitku, že žalovaný po něm požadoval, aby „zcela vyčerpávajícím způsobem“ uvedl všechny relevantní skutečnosti pro posouzení žádosti. Tímto postupoval v rozporu s metodickou Příručkou k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992 (dále jen „příručka“), zejména sekcí týkající se

problematiky „prokazování faktů“. Článek 203 příručky uvádí, že [p]*oté, kdy žadatel vyvinul opravdové úsilí o opodstatnění svého příběhu, je stále ještě možné, že pro některá z jeho prohlášení se nebude dostávat důkazů. Jak je shora vysvětleno (čl. 196) je sotva možné, aby uprchlík* ***dokázal*** *každou část svého příběhu, a je pravdou, že kdyby toto stálo jako požadavek, většina uprchlíků by nebyla uznána. Proto je často nutné uznat žadatelovu věc i v případě pochybností.*

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje zamítnutí kasační stížnosti, případně odmítnutí pro nepřijatelnost. Odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí, obsah správního spisu a napadený rozsudek. Dodává, že z rozsudku jednoznačně vyplývá, proč žalovaný postupoval správně, pokud opakovanou (druhou) žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřípustnou. Důvody, kterými se stěžovatel snaží odůvodnit udělení mezinárodní ochrany, není možné považovat za nové skutečnosti nebo zjištění, která nebyla bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání při rozhodování o neudělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Ve věcech mezinárodní ochrany se soud v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[12] O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] Stěžovatel neuvádí, v čem okolnosti jeho případu splňují kritéria přijatelnosti. Kasační stížnost obsahuje námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Kromě toho polemizuje se závěrem krajského soudu, že podal žádost o mezinárodní ochranu opakovaně, aniž by v žádosti uvedl nové skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.

[14] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu může za určitých okolností naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti, a to dokonce i za situace, kdy to není v kasační stížnosti výslovně namítáno. Ve smyslu usnesení sp. zn. 1 Azs 13/2006 je kasační stížnost posouzena jako přijatelná tehdy, pokud bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu

shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] V daném případě soud napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal. Krajský soud se na stranách 4 až 6 rozsudku podrobně zabýval opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, její nepřípustností ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu, ale i požadavkem na náležité tvrzení rozhodných skutečností. Mimo jiné konstatoval, že „[p]*ro meritorní posouzení opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany cizince je třeba, aby byly splněny tyto zákonné podmínky: aby cizinec uvedl, nebo aby se objevily, nové skutečnosti nebo zjištění a dále, aby tyto okolnosti dříve neuvedl bez svého zavinění a dále, aby to byly okolnosti takového charakteru, které svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven kvalifikovanému pronásledování nebo hrozbě kvalifikované vážné újmy*“. Dále připomněl, že podle stěžovatele pronásledování sousedem na Ukrajině začalo již v roce 1992. Nic mu ovšem objektivně nebránilo, aby to žalovanému sdělil již při prvním podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K tomu krajský soud uvedl, že „[p]*ronásledování mělo probíhat již od roku 1992, přičemž žalobce je na území České republiky od roku 2014, když nadto první žádost o udělení mezinárodní ochrany uplatnil až dne 7. 4. 2016. V této první žádosti se o problematice pronásledování přímo sousedem nezmínil, jak již bylo uvedeno, v obecné rovině se zmínil o pronásledování mafiány*“.

[16] Krajský soud nepochybil, pokud konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu stěžovatel podal opakovaně, aniž by uvedl nové dosud neuplatněné skutečnosti, které by dokládaly tvrzení o nebezpečí pronásledování v zemi původu. Jelikož mu tento fakt byl znám od roku 1992, měl ho žalovanému sdělit již při první žádosti.

[17] Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48). Pokud tak neučinil, musí být připraven nést negativní následek s tím spojený, jímž je zastavení řízení. Pro úplnost soud dodává, že odkaz na pasáž příručky týkající se problematiky „prokazování faktů“ není příléhavý. V projednávané věci je podstatné, že stěžovatel nedostál povinnosti tvrdit rozhodné skutečnosti, nikoli je prokázat.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 25. ledna 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu